СТАНОВИЩЕ

от

проф. д.н. Антоанета Христова
Институт за изследване на населението и човека - БАН

за дисертационен труд

на

Мария Христова Соколова

на тема:

СТИЛ НА ПРИВЪРЗАНОСТ И РОДИТЕЛСКИ ПРАКТИКИ НА МАЙКИ – ЖЕРТВИ НА ДОМАШНО НАСИЛИЕ

за присъждане на ОНС „доктор“ по професионално направление 3.2. „Психология“

Научен ръководител: доц. д-р Д. Бакалова

БАН

1. Обща характеристика на представената дисертация

Представената дисертация и научни трудове на дисертантката Мария Христова Соколова, както и натрупаните кредити по време на обучението, показват съответствие с нормативните изисквания за присъждане на образователна и научна степен „доктор”. Дисертационният труд се състои от 184 стр., структурирани по класически формат, като включва и 7 фигури и 59 таблици. Списъкът на използваната литература включва 204 източници (41 на кирилица, 163 на латиница). Приложени са и пет публикации (статии и доклади на конференции), които се отнасят пряко към темата на научната разработка.

Мария Соколова като задочен докторант, успешно съчета за периода на докторантурата си практика и работа върху дисертацията, което обяснява и ориентацията към тема, насочена към травмите и директното приложение на резултатите в практиката.

2. Становище за значимостта и убедителността

Основната цел на дисертационното изследване е да проучи влиянието на стила на привързаност върху родителските практики на майки - жертви на домашно насилие, като отчита ролята на видовете преживяно насилие, социалната подкрепа и психичното функциониране на жертвите, с оглед очертаване и редуциране на рисковете от насилие спрямо техните деца. Все по-честите случаи на домашно насилие, разпространената агресия в училищата, общият фон на социална, икономическа и политическа кризи, които катализират негативните прояви, правят темата изключително актуална. Последствията за

развитието на обществото и социалното благополучие от наблюдаваните тенденции към увеличаване на насилието и агресията, са негативни. Това поставя теоретичния модел по естествен начин в зависимост от травматичния подход и фокусира детските преживявания. В окончателния си вариант дисертантът компилира въпросник с 140 айтема, съставен от: Въпросник за изследване на родителските практики, Въпросник за измерване на привързаността, Скала за измерване на видовете домашно насилие, Скала за изследване на психичното функциониране, Въпросник за измерване на социалната подкрепа. Използваната методология е съответна на формулираната изследователска цел, поставените задачи и хипотезите на дисертационното изследване. Използвани са коректно и статистическите методи: Independent Samples T-test, One-Way ANOVA with Scheffe Post Hoc tests, корелационен анализ (Pearson's r), регресионен анализ, медиация по Модел 4 и модерация по Модел 1. Може да се направи извод, че докторантката е структурирала ясно и последователно текста в дисертационната работа и да се подчертаят уменията й за формулиране на хипотези, тяхната статистическа проверка и извеждане на научно обосновани заключения. Работата завършва с обобщение и изводи, които очертават профили на майките-жертви на домашно насилие, коректно отчитане на ограниченията на изследването, както и възможните насоки за продължаване на научната работа по формулираната тема. Напълно подкрепям формулираните приноси на дисертационния труд.

3. Оценка качеството на научните трудове

Представените пет публикации във вид на статии и доклади на конференции, представляват част от научната разработка по темата на дисертацията. Три от тях са в съавторство и две са самостоятелни. Те съответстват и надхвърлят наукометричните изисквания. Три от публикациите са теоретични и две включват частично представяне резултатите от дисертационния труд.

4. Заключение

Дисертацията „Стил на привързаност и родителски практики на майки – жертви на домашно насилие" насочва към извода, че Мария Соколова притежава отлични умения и професионален опит за успешно реализиране и публикуване на научни изследвания. Като се вземат предвид в цялост качествата на дисертационния труд и неговите приноси

към професионално разработената тематика, предлагам на уважаемото научно жури да присъди на Мария Соколова образователната и научна степен „доктор” по професионално направление „3.2. Психология“.

21.04.2024